

УДК 811.111'39 + 811.111'42

**ТИПОЛОГІЯ ОКРЕМИХ ГРУП ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ ІЗ ФОНОВОЮ
СЕМАНТИКОЮ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

І. О. Артеменко, аспірант,
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66-А, м. Запоріжжя, 69600, Україна;
E-mail: inna_artuomenko@mail.ru

У зв'язку зі складним та неоднозначним характером такого лінгвістичного феномену, як культурно-марковані лексичні одиниці, у лінгвокультурології та суміжних дисциплінах не існує чіткого та однозначного підходу до способів їх класифікації. Дана проблема потребує узагальнення, систематизації та доповнення з огляду на необхідність розробки принципів диференціації лексичних одиниць з фоною семантикою, що раніше не досліджувались.

На новітньому мовному матеріалі з урахуванням існуючих підходів до способів класифікації культуронімів у статті здійснюється спроба диференціації культурно-маркованих лексем окремої категорії, що вміщує зразки "внутрішньокультурної" специфічної лексики американського варіанту англійської мови. У результаті проведеного дослідження лексичні одиниці, що слугують вербалізаторами діяльності північноамериканських fraternities та sororities в англійській мові США, було класифіковано за сімома принципами у межах поліструктурального підходу.

Ключові слова: фонова семантика, способи класифікації, культуроніми, "внутрішньокультурна" специфічна лексика, поліструктуральний підхід.

У мовознавстві сучасного періоду активного розвитку набуває напрямок, в якому мова розглядається не лише як засіб пізнання й комунікації, а й як соціокультурний код нації. Відбиваючи оточуючу дійсність, мова, водночас, інтерпретує її, створює особливу реальність, у якій живе людина. Мова є шляхом, за допомогою якого можна проникнути не лише в ментальність нації, а й в погляди людей на світ, на суспільство, на самих себе. У мові відбиваються усі тонкощі культури народу. Вона є специфічною та унікальною, адже кожна національна мова по-різному фіксує у собі світ та людину в ньому [1, с. 3].

Одним із основних засобів вираження понять і концептів, в якому закріплюється і передається досвід поколінь, є слово, тож самотність уявлень народу про світ найбільшою мірою відображається у його мові на рівні лексики [2, с. 132]. В інтерлінгвокультурології та сучасній теорії міжкультурної комунікації мовні одиниці різних мов, закріплені за елементами відповідних культур, іменуються культуронімами [3], що являють собою категорію культурно-маркованих лексичних одиниць на позначення специфічних предметів або явищ, характерних для певної культури.

Аналіз наукової літератури дає можливість зробити висновок, що протягом тривалого часу проблема культурно-маркованих лексичних одиниць розглядалась лінгвістами у багатьох аспектах, у різних напрямках та під різними кутами зору. Поміж питань, що стосуються даної проблеми і залишаються невирішеними на сьогоднішній день, можна виділити проблему класифікації окремих груп лексичних одиниць з фоною семантикою, що містять соціокультурний компонент.

Починаючи з середини ХХ ст. дослідження лексичних одиниць з фоновою семантикою з огляду на їх національно-культурну специфіку посідали чільне місце у роботах багатьох лінгвістів [4, 5, 6, 7].

Вченими запропоновано декілька типів класифікації культурно-маркованих лексем, в основу кожного з яких покладено різні принципи. Серед них можна виділити наступні: принцип первинності-вторинності мовної вербалізації [3], семантичний принцип, або принцип класифікації культурно-маркованих лексем за тематичними групами [3, 5, 6, 7], асоціативний принцип [4, 7], принцип історико-семантичної диференціації [6], принцип місцевого розподілу культуронімів в залежності від широти ареалу їх вживання [5], структурний принцип [6].

У лінгвістичних дослідженнях останніх років, в залежності від урахування домінантної ролі одного або кількох компонентів структурного змісту культуроніма, перелічені принципи класифікації об'єднуються у межах моноструктурального та поліструктурального підходів [8].

Отже, у дослідженнях науковців, що працювали й працюють у галузі даної проблематики, запропоновані типи класифікації культурно-маркованих лексичних одиниць у більшості базуються на різних принципах. Проте, як саме й зазначають деякі дослідники, кожний з наведених типів класифікації у певній мірі є умовним і схематичним, а отже не може вважатися ані абсолютним, ані остаточним. Перш за все, це пов'язано з неоднозначним й доволі полемічним характером лексичних одиниць даної категорії, а також з такою їх властивістю, як належність до найрізноманітніших сфер людської діяльності.

Метою даної статті є аналіз, узагальнення та систематизація існуючих типів класифікації національно-специфічної лексики та розробка власного підходу до диференціації лексичних одиниць, закріплених за елементами внутрішньої культури в англійській мові США, на прикладі лексем-вербалізаторів діяльності північноамериканських об'єднань студентів у вигляді так званих “братерств” (*fraternities*) та “сестерств” (*sororities*), що являють собою гендерні угруповання студентів старших курсів у вищих навчальних закладах переважно США та Канади.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення наступних завдань:

– визначити, які компоненти значення культурно-маркованої одиниці враховуються у кожному з принципів класифікації, запропонованих до сьогодні;

– з'ясувати, які з цих принципів або їх аспектів можуть бути застосовані по відношенню до лексем-вербалізаторів діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США;

– вирішити, які доповнення мають бути внесені в узагальнену систему класифікації культурно-маркованої лексики у відношенні до способів класифікації окремої категорії “внутрішньокультурної” специфічної лексики американського варіанту англійської мови, що стосується діяльності північноамериканських *fraternities* та *sororities*.

Об'єктом даного дослідження виступають лексичні одиниці, що постають вербалізаторами діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США

Предметом дослідження постає семантичний зміст лексичних одиниць з фоновою семантикою, що належать до зазначеної категорії, та механізми їх функціонування в американському варіанті англійської мови.

В ході дослідження застосовуємо **метод** теоретичного узагальнення, **метод** класифікації, методи семантичного й структурного аналізу, метод контекстуального аналізу, метод аналізу словникових дефініцій, а також елементи кількісного аналізу.

Перш за все, визначимо характер лексичних одиниць зазначеної категорії з урахуванням принципу первинності-вторинності мовної вербалізації, в основу якого покладено поняття культурної орієнтації мови.

Історично весь мовний механізм спрямований на задоволення потреб “своїї”, тобто внутрішньої культури [3, с. 23-25]. Тож, очевидно, що в англійській мові США вербалізація явищ і понять, пов'язаних з діяльністю студентських “братерств” та

“сестерств” як осередків студентської субкультури Північної Америки, відбувається на основі первинної культурної орієнтації мови, що являє собою адаптацію її вербального арсеналу у відповідності до потреб внутрішньої культури американського суспільства.

Відтак, лексичні одиниці, що слугують позначенням аспектів діяльності гендерних об’єднань студентів, постають ідіонімами в американському варіанті англійської мови, тобто культурно-маркованими лексемами, закріпленими за елементами внутрішньої культури, наприклад: *a frat castle* – “резиденція” чоловічого студентського об’єднання, розташована на території коледжу або університету; *a frathoe* – транспортний засіб одного з “побратимів”; *a bid day* – останній день відбору новачків до лав студентської організації; *Greek 101* – спеціальний “посібник” для новачків, які планують вступити до студентського об’єднання; *a GDI (a goddamn independent)* – (у лексиконі членів студентських співтовариств) “вільна” людина, котра не є членом жодної зі студентських організацій [9; 10; 11]. Проілюструємо вживання в англійській мові США деяких з наведених лексичних одиниць:

...video, released in advance of Bid Day – when potential members begin to choose between the sororities that have offered them admission – is a four-minute long paean to the benefits of joining the sorority, Alpha Phi [12].

I learned the term G.D.I., which stood for “God Damn Independent”. It was used as an epithet by many fraternity and sorority members against anybody who was not Greek, meaning most of us [13].

Визначивши “ідіонімічний” характер категорії лексичних одиниць, що розглядається, варто звернути увагу на асоціативний принцип диференціації культурно-маркованих лексем. У межах асоціативного принципу деякі дослідники розрізняють звичайні та асоціативні культуроніми [4], інші іменують їх культуронімами денотативного і конотативного характеру [7].

Денотативні або звичайні культуроніми позначають предмети та явища, характерні лише для конкретної культури, тобто такі, що не мають відповідників у зовнішніх культурах [7, с. 56-58]. Поміж англо-американських ідіонімів, що постають вербалізаторами діяльності північноамериканських студентських об’єднань, до категорії культурно-маркованих лексем денотативного характеру можна віднести, приміром, наступні: *Interfraternity Council* – керуючий орган, що регулює діяльність усіх студентських “братерств” у Сполучених Штатах; *“No-frills” recruitment* – принцип відбору новачків до студентського товариства, за якого перевага надається виключно якості спілкування з потенційно новими членами без урахування будь-яких “прибамбасів” на зразок занадто крикливого вбрання, неординарної зачіски або зайвих прикрас; *Rho Gamma (recruitment guide)* – “порадник” для дівчат, котрі планують приєднатися до одного з дівочих студентських об’єднань [9; 11]. У якості ілюстративних прикладів вживання даних лексем в сучасній англійській мові можна навести наступні:

Mr. Sims announced the university’s decision in a letter to the vice presidents of the Interfraternity Council, a body that governs Greek-letter organisations at Penn State but is separate from the university [14].

...the National Panhellenic Council (NPC) added recommendations for a “no frills” recruitment to the bylaws. The concept of “no frills” ... is a policy recommendation to limit excessive decorations, outfits, gifts and letters [15].

For those of you who don’t know what a Rho Gamma is, they are called different things at different campuses but are essentially recruitment guides during sorority recruitment [16].

До денотативних культуронімів у межах даної категорії можна віднести й такі: *sorority rush* – період напруженої боротьби між студентками, що бажають стати членами певного “сестерства”, під час процедури відбору новачків; *Greek week* – особливий тиждень для всіх “організацій грецьких літер”, протягом якого щороку вони беруть активну участь у масштабних громадських заходах, здійснюють

благодійну діяльність, виконують суспільно-корисну працю та влаштовують різноманітні змагання та ін. [10].

Конотативні або асоціативні культуроніми позначають явища та предмети, що зазвичай мають аналоги в зовнішніх культурах, проте набули у “своїй” культурі додаткових значень, заснованих на культурно-історичних асоціаціях, притаманних лише даній культурі [7, с. 56-58]. Вербалізовані ними предмети та явища знаходять матеріальне вираження в компонентах значень слів, у відтінках слів, в емоційно-експресивних обертонах, у внутрішній словесній формі, знаходячи інформаційні невідповідності у порівнянні з понятійно-схожими словами у зовнішніх культурах [4, с. 110-112]. Будучи закріпленими у мовній практиці, конотовані ознаки стають соціально-апробованими та зазнають широкого використання.

У межах категорії лексичних одиниць на позначення аспектів діяльності студентських гендерних об'єднань можна виявити вагому частку культурно-маркованих лексем конотативного характеру, переважна більшість з яких утворилася на основі існуючих в англійській мові лексем, котрі, потрапивши до лексикону північноамериканських “сестер” та “побратимів”, набули певних конотацій у вигляді додаткових значень або їх відтінків на основі деяких характерних ознак відповідних референтів, наприклад: *big brothers/big sisters* – “досвідчені” члени “братерства” або “сестерства”, закріплені за новачками у якості тимчасових наставників; *silence* або *strict silence* – період по закінченні процедури відбору новачків, коли посвята до лав студентської спільноти ще не відбулася, і діючим її членам заборонено у будь-який спосіб контактувати з потенційними новачками; *a chapter* – підрозділ, або філіал студентського “братерства” або “сестерства” [9; 10; 11]. Характер функціонування в мові наведених конотативних ідіонімів можна відстежити на наступних прикладах:

In order to become a “big brother” or “big sister”, you have to become a “little brother” or “little sister” first, and pledge to join a fraternity or sorority. Becoming a “big brother” or “big sister” in a Greek organization denotes that you get to become a role model to a “New Member” or “Pledge” [17].

Sigma Alpha Epsilon, one of America’s largest college fraternities, closed its chapter at the University of Oklahoma late Sunday after a video posted hours earlier... [18].

The rules state that fraternity women must maintain a strict silence to enable the pledges to make their final decision without being influenced [19].

До конотативних ідіонімів, що стосуються діяльності північноамериканських *fraternities* та *sororities* можна віднести й наступні: *newbies* – взуття, зазвичай сірого кольору, яке носять новачки під час випробувального терміну; *Greeks* – загальне найменування членів “організацій грецьких літер”; *an ace* – перший у рейтингу потенційних членів спільноти під час процедури відбору; *an anchor* – останній у рейтингу потенційних членів спільноти під час процедури відбору і т. ін. [10].

У лінгвокультурології та суміжних дисциплінах найбільш поширеним є тематичний або семантичний спосіб класифікації культурно-маркованої лексики. Проте, більшість дослідників здійснює її розподіл за зазначеним принципом переважно у загальному вигляді, виділяючи, наприклад, культуроніми географічного, політичного, етнографічного характеру і т. ін. [3; 4; 5; 6; 7]. Тому, враховуючи певні особливості категорії лексичних одиниць, що є об'єктом даного дослідження, їх диференціація за семантичним принципом носитиме суто специфічний характер.

У більш ранніх лінгвокраїнознавчих дослідженнях, присвячених вивченню культурно-маркованих американізмів, лексичні одиниці на позначення аспектів діяльності північноамериканських *fraternities* та *sororities*, розглядаються у межах культуронімів американської системи освіти [7, с. 176-177]. Проте, дана категорія лексичних одиниць є значно чисельнішою, тому, на наш погляд, потребує диференціації більш специфічного характеру з огляду на семантичний принцип.

Відтак, у межах категорії культурно-маркованих одиниць, що репрезентують діяльність студентських гендерних спільнот в англійській мові США, можна виділити, як мінімум, наступні тематичні групи:

– **процедура вступу до студентських гендерних об'єднань:** *continuous open bidding (COB)* – можливість додаткового набору новачків для спільнот, котрі не набрали їх необхідної кількості (*quota*) під час процедури відбору; *an aspirant* – потенційний новачок, що претендує на місце у певному “братерстві” або “сестерстві”; *a blackball* – спільне рішення діючих “сестер” та “побратимів” припинити проходження “випробувального терміну” (*pledgeship*) новачком до оголошення процедури офіційного зарахування;

– **різновиди північноамериканських об'єднань студентів:** *honorary societies* – “товариства пошани”; *professional societies* – “професійні” товариства; *service fraternities* – “братерства” суспільних ініціатив;

– **їх устрій та внутрішня організація:** *an executive office* – центральна організація певної спільноти; *a frat fund* – окремий грошовий рахунок, котрий на власний розсуд може використовувати “побратим” з метою задоволення будь-яких “братерських” потреб; *a house* – спеціальна будівля, що слугує у якості “резиденції” місцевого підрозділу певної спільноти;

– **громадська та благодійна діяльність студентських гендерних спільнот:** *philanthropy* – благодійний рух північноамериканських *fraternities* та *sororities*; *an immersion* – процес тимчасового співробітництва студентських об'єднань з деякими громадськими організаціями у межах певних благодійних та громадських проєктів або програм; *an outreach* – надання благодійної допомоги найбільш уразливим представникам населення;

– **вікові традиції та ритуали північноамериканських “братерств” та “сестерств”:** *a hand sign* – символ на руці, що визначає належність до певної спільноти та зазвичай має глибоке ритуалістичне значення; *a ritual* – таємниче “дійство”, особливості й деталі якого відомі лише членам спільноти; *big/little revealing* – традиційна процедура знайомства новачків зі своїми наставниками – “старшими братами” та “сестрами”;

– **робота органів регулювання діяльності студентських гендерних об'єднань:** *a membership intake process (MIP)* – розпорядження Національної Панелінської Асоціації (*National Panhellenic Conference*), що забороняє застосування практики жорстокого ставлення до новачків та “дідівщини” (*hazing*) у межах спільнот;

an infraction – порушення правил процедури відбору з боку будь-якої з регулюючих організацій; *a recruitmentPREP* – розроблений Національною Панелінською Асоціацією “посібник” на допомогу новачку під час процедури відбору;

– **дозвілля, відпочинок та приватне життя “сестер” та “побратимів”:** *a bar belle* – затята відвідувачка барів, котру можна побачити там майже щовечора; *bronzing* – процес отримання природної засмаги на березі водоймища або біля басейну, що супроводжується споживанням алкогольних напоїв; *a frat lap* – кружний заїзд на “братерському” автомобілі по найбільш людній частині кампусу у пошуку ефектних дівчат;

– **елементи зовнішнього вигляду членів студентських об'єднань:** *topsiders* – різновид стильного взуття, котре носять зазвичай найбільш віддані члени спільнот; *a lavalier* – підвісок з грецькими літерами на ньому, що символізують належність до певної організації; *paraphernalia* – набір елементів одягу та інших аксесуарів “сестер” та “побратимів”;

– **терміни, що стосуються “братньої” поведінки:** *a total frat move* – “братній” вчинок, що повністю відповідає традиціям і статуту певної спільноти; *douchebaggery* – стиль поведінки, притаманний “чужакам” (*GDI*s), повністю відмінний від стилю поведінки “побратимів”; *a mid-frat crisis* – стиль поведінки одного з “побратимів”, коли він несподівано починає ухилятися від своїх “братніх” обов'язків, перестає брати участь у житті спільноти та поводить як аутсайдер (*a GDI* або *a douchebag*) [9; 10; 11; 20].

В окрему групу слід виділити ономастичні номінації, що стосуються діяльності північноамериканських гендерних об'єднань студентів і являють собою досить численну підкатегорію.

Тож, серед ономастичних термінів у межах категорії лексичних одиниць, що розглядається, можна виділити такі тематичні групи:

– **назви “організацій грецьких літер” (*Greek letters organizations*):** *Alpha Phi Omega (АФО), Zeta Beta Tau (ZBT), Kappa Kappa Alpha (ККА)*;

– **назви студентських гендерних об'єднань без використання грецьких літер:** *Pershing Rifles, Pershing Angels, Seal and Serpent, St. Antony Hall*;

– **найменування регулюючих організацій (*umbrella organizations*):** *National Panhellenic Conference (NPC); National Greek Leadership Honor Society (NGLHS); Multiethnic Greek Council (MEGC); National Association of Latino Fraternities (NALF)*;

– **найменування сукупності студентських спітовариств за етнічним призначенням:** *The Divine Nine* – сукупність дев'яти афро-американських “братерств”, що існують у межах “грецької” системи США; *The Asian Sorority Network* – сукупність “сестерств” у межах “грецької” системи США, членами яких є студентки азіатського походження;

– **найменування громадських проектів та програм за участю північноамериканських *fraternities* та *sororities*:** *Chana Project* – благодійний проект, метою якого є надання допомоги нужденним; *Alternative Spring Break Program* – благодійна програма, метою якої є надання допомоги дітям; *Service TLO* – благодійний проект, спрямований на збір грошових коштів для допомоги бідним і т. ін. [9; 10; 11].

Згідно структурного принципу класифікації культурно-маркованих лексем серед них виділяють культуроніми-одночлени, культуроніми-полічлени та культуроніми-фразеологізми [6, с. 70-72]. У межах категорії лексичних одиниць, що є об'єктом даного дослідження, у структурному плані можна виділити такі підкатегорії:

– **культуроніми-одночлени**, серед яких знаходимо **звичайні** номінації, наприклад, *an aspirant, a lavalier, an infraction*, та **контаміновані**, наприклад, *fratastrophe, fratmosphere, fratology, fratitute, girthquake* та ін.;

– **культуроніми-полічлени**, наприклад, *continuous open bidding, Greek letters organizations, Interfraternity Council, Initiation Week*, котрі, в свою чергу, можуть існувати як у вигляді **абревіатур** – *COB, GLO, IC*, так і у вигляді **компресій** – *I-Week* і т. ін. [9; 10; 11].

Розглядаючи лексичні одиниці, що постають вербалізаторами діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США, в залежності від широти ареалу їх вживання, їх можна диференціювати також і у межах місцевого принципу класифікації, згідно якого у загальному вигляді культуроніми поділяються на національні, локальні та “мікрокультуроніми” [5, с. 57-58].

У межах категорії лексичних одиниць, що розглядається, до національних культуронімів можна віднести специфічну лексику, що є загальноновживаною серед членів усіх північноамериканських “братерств” та “сестерств”. Локальними можна назвати лексеми, вживання яких є характерним лише для окремих територій, як, наприклад, термін *paraphernalia* у різних місцевостях може вживатися у вигляді таких скорочень, як *perry* або *nalia*. Що ж стосується “мікрокультуронімів”, то до них у межах даної категорії лексичних одиниць можна віднести терміни, що стосуються діяльності суто окремих спільнот або їх підрозділів.

Так, наприклад, для “сестерства” *Kappa Alpha Theta* характерним є вживання такого “мікрокультуроніма”, як *sorella*, що офіційно вважається терміном на позначення “сестерства”, до складу якого входять дівчата, котрих об'єднує спільна пристрасть до участі у благодійних заходах, наприклад:

“I'd love to join a sorority, but I'm really only concerned about the philanthropy part.”
*“You should join **Sorella!** They only do philanthropy.”*

Однак, у лексиконі “сестер” спільноти *Kappa Alpha Theta* термін *sorella* набув дещо зневажливого відтінку у зв'язку з тим, що діяльність її підрозділу було припинено через надзвичайно жорстокі прояви “дідівщини” (*hazing*), тож члени деяких підрозділів *Kappa Alpha Theta* часто доволі упереджено ставляться до проявів благодійності у лавах “організацій грецьких літер” та у межах свого “сестерства”, зокрема, наприклад:

“*What’s that big group of girls over there?*” “*Theta’s dirty rush – I mean, a **Sorella** social meet-and-greet.*” [20].

Для “побратимів” чоловічої спільноти *Phi Kappa Tau* характерним є вживання терміну *white knight*, що у загальному вжитку служить метафоричним позначенням благородної людини. У лексиконі ж членів названого “братерства” даний термін набув певної конотації і вживається по відношенню до хлопця, котрий зустрічається з дівчиною лише через жалісливе ставлення до неї, наприклад:

“*Why is he going out with her? She’s broken and a little crazy.*” “*The fool’s just being a **white knight.***” [20].

Окрім цього, у розмовному мовленні “сестер” спільноти *Kappa Alpha Theta* можна зустріти термін *sae* на позначення будь-якого братерства; члени “сестерства” *Kappa Kappa Gamma* називають людину, котра зустрічається з кимось лише заради грошей, метафоричним виразом *gold digger* і т. ін. [20].

У межах часового, або історико-семантичного принципу, в залежності від їх актуальності, лексичні одиниці, що служать позначеннями аспектів діяльності студентських гендерних спільнот у Північній Америці, можна розділити на власне культуроніми та історичні культуроніми, що являють собою так звані “семантичні архаїзми”, котрі внаслідок зникнення позначуваних референтів переходять до категорії “історично дистантної” лексики [5, с. 65; 6, с. 70]. У межах даної категорії лексичних одиниць до таких “семантичних архаїзмів” можна віднести, наприклад, найменування деяких різновидів студентських об’єднань за напрямом їх діяльності, що відійшли у минуле: *philosophical societies, college literary societies, latin societies* і т. п. Окрім цього, певну кількість “історично дистантних” одиниць у межах даної категорії становлять й деякі ономастичні найменування, наприклад, *Flat Hats, Union Triad, Mystical Seven* та ін. Слід зауважити, що такі “семантичні архаїзми” є цінними з точки зору лінгвокультурологічних досліджень та досліджень у галузях суміжних дисциплін, адже вони вміщують у собі фонові знання культурної спадщини, тож, окрім національного, їм властивий також і хронологічний колорит.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження вдалося систематизувати й узагальнити існуючі підходи до класифікації культурно-маркованих лексичних одиниць. Окрім систематизації та узагальнення різних принципів класифікації культуронімів, на основі новітнього мовного матеріалу у лінгвокультурологічному аспекті було здійснено класифікацію окремої категорії “внутрішньокультурної” специфічної лексики англійської мови США у межах поліструктурального підходу, згідно якого в процесі диференціації до уваги береться два або більше компонентів значення культурно-маркованої одиниці.

Відтак, у межах “ідіонімічної” категорії лексичних одиниць, що охоплює лексеми-вербалізатори діяльності студентських гендерних об’єднань в англійській мові США, на основі асоціативного принципу класифікації було виявлено одиниці денотативного й конотативного характеру, серед яких, за нашими спостереженнями, переважну більшість становлять саме конотативні одиниці.

На основі семантичного принципу у межах категорії лексичних одиниць, що розглядається, було виділено близько десяти тематичних груп ідіонімів, що являють собою загальні назви, а також п’ять тематичних груп, що об’єднали ономастичні терміни даної тематики.

Згідно структурного принципу класифікації серед лексичних одиниць, що постають об’єктом дослідження, вдалося виявити культуроніми-одночлени, що існують як у вигляді звичайних, так і у вигляді контамінованих одиниць, та

культуроніми-полічлени, котрі, окрім звичайних словосполучень, зустрічаються також і у вигляді компресій та абрєвіатур.

За місцевим принципом класифікації серед досліджуваних лексем в залежності від широти ареалу їх вживання було виявлено культуроніми національного та локального характеру, а також “мікрокультуроніми”, або “мікродіоніми”, вживання яких є характерним лише для певних студентських об’єднань або їх підрозділів.

Окрім цього, на основі досліджень у межах історико-семантичного принципу поміж лексичних одиниць досліджуваної категорії було виявлено і “семантичні архаїзми”, що позначають застарілі поняття та вмщують у собі знання культурної спадщини.

Очевидно, що у межах даного розподілу кожен окрему одиницю може бути віднесено до кількох рубрик одночасно. Слід зауважити також, що, приміром, у межах семантичного, структурного й місцевого способів класифікації у ході подальших досліджень цілком ймовірно є виділення додаткових категорій та розширення запропонованих. Окрім цього, цікаво розглянути деякі відмінності у специфіці діяльності чоловічих й жіночих студентських об’єднань, що, безперечно, знаходять відбиття в англійській мові Сполучених Штатів, та розробити додаткові принципи класифікації на основі отриманих спостережень. Також перспективним вважаємо вивчення особливостей вербального відображення деяких специфічних рис діяльності північноамериканських гендерних об’єднань студентів за етнічним призначенням та розглянути їх з огляду на різні принципи класифікації.

ТИПОЛОГИЯ ОТДЕЛЬНЫХ ГРУПП ЛЕКСИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ С ФОНОВОЙ СЕМАНТИКОЙ: ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

*И. А. Артёмовко, аспирант,
Запорожский национальный университет,
ул. Жуковского, 66-А, г. Запорожье, 69600, Украина;
E-mail: inna_artyomenko@mail.ru*

В связи со сложным и неоднозначным характером такого лингвистического феномена как культурно-маркированные лексические единицы, в лингвокультурологии и смежных дисциплинах не существует чёткого и однозначного подхода к способам их классификации. Данная проблема требует обобщения, систематизации и дополнения с точки зрения необходимости разработки принципов дифференциации лексических единиц с фоновой семантикой, которые ранее не исследовались.

На новейшем языковом материале с учётом существующих подходов к способам классификации культуронимов в статье осуществляется попытка дифференциации культурно-маркированных лексем отдельной категории, которая включает примеры “внутрикультурной” специфической лексики американского варианта английского языка. В результате проведённого исследования лексические единицы, которые служат вербализаторами деятельности североамериканских fraternities и sororities в английском языке США, были классифицированы по семи принципам в рамках полиструктурального подхода.

***Ключевые слова:** фоновая семантика, способы классификации, культуронимы, “внутрикультурная” специфическая лексика, полиструктуральный подход.*

A TYPOLOGY OF CERTAIN GROUPS OF LEXICAL UNITS CONTAINING BACKGROUND SEMANTICS: CULTURAL LINGUISTICS ASPECT

*I. O. Artemenko, postgraduate student,
Zaporizhzhya National University
E-mail: inna_artyomenko@mail.ru*

Because of the complicated and controversial character of culturally-marked lexical units being a specific linguistic phenomenon either in cultural linguistics or in any of the related disciplines there is no clear or definite approach to the ways of their classification. The problem needs generalization and systematization as well as further development in order to differentiate certain categories of lexical units containing background semantics that have not been studied before.

Using the up-to-date language material and regarding the existing ways of classification applicable to cultural onyms, the author makes an attempt to differentiate the culturally-marked lexemes of a certain category containing the examples of specific lexis belonging to inner culture in American English. Consequently, the

lexical units being the verbalizers of North American fraternities and sororities activity in the English language of the USA were classified by seven principles within the scope of polystructural approach.

Key words: *background semantics, ways of classification, cultural onyms, specific lexis of inner culture, polystructural approach.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Маслова В. А. Лингвокультурология / В. А. Маслова. – М. : Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.
2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.
3. Кабакчи В. В. Введение в интерлингвокультурологию : учебное пособие / В. В. Кабакчи, Е. В. Белоглазова. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 252 с.
4. Виноградов В. С. Лексические вопросы перевода художественной прозы / В. С. Виноградов. – М. : Издательство Московского государственного университета, 1978. – 174 с.
5. Влахов С. В. Непереводимое в переводе / С. В. Влахов, С. К. Флорин. – М. : Русский язык, 1990. – 270 с.
6. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози) / Р. П. Зорівчак. – Львів : Видавництво при Львівському університеті, 1989. – 216 с.
7. Томахин Г. Д. Реалии-американизмы / Г. Д. Томахин. – М. : Высшая школа, 1998. – 239 с.
8. Боса А. В. Культуроніми в художньому тексті : принципи класифікації / А. В. Боса // *Studia Linguistica*. – 2012. – Вип. 6. – С. 23-30.
9. Fraternity and Sorority Definitions : Greek Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unlv.edu/getinvolved/greek-definitions>. – Дата доступу : 23.02.2016.
10. General Greek Life Vocabulary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://greeklife.truman.edu/greekvocabulary.asp> – Дата доступу : 23.02.2016.
11. Greek Glossary : Greek Life [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twu.edu/greek-life/greek-glossary.asp> – Дата доступу : 23.02.2016.
12. Bromwich J. Sorority Video Generates Charges of Discrimination [Електронний ресурс] / J. Bromwich // *New York Times*. – August 18, 2015. – Режим доступу : <http://www.nytimes.com/2015/08/19/nytnow/> – Дата доступу : 23.02.2016.
13. Rozsa L. Greeks vs. Independents : My Daughter's Battle, Not Mine [Електронний ресурс] / L. Rozsa // *New York Times*. – April 23, 2015. – Режим доступу : <http://parenting.blogs.nytimes.com/2015/04/23/> – Дата доступу : 23.02.2016.
14. Southall A. Penn State, Finding Harassment and Hazing, Suspends Recognition of a Fraternity [Електронний ресурс] / A. Southall // *New York Times*. – May 27, 2015. – Режим доступу : <http://www.nytimes.com/2015/05/27/us/> – Дата доступу : 23.02.2016.
15. Kreher K. Panhel Recruitment : "no frills", no problems [Електронний ресурс] / K. Kreher // *The Scout*. – March 7, 2014. – Режим доступу : <http://www.bradleyscout.com/news/> – Дата доступу : 23.02.2016.
16. IFolta A. The Truth of Being a Rho Gamma [Електронний ресурс] / A. Folta // *Odyssey*. – August 11, 2015. – Режим доступу : <http://theodysseyonline.com/toledo/> – Дата доступу : 23.02.2016.
17. Going Greek : A Guide to Sorority and Fraternity Terminology and Symbolism : College Tips [Електронний ресурс] / Universitytv. – Режим доступу : <https://www.youniversitytv.com/college-tips/> – Дата доступу : 23.02.2016.
18. Stack L. University of Oklahoma Fraternity Closed After Rasist Video Is Posted Online [Електронний ресурс] / L. Stack // *New York Times*. – March 9, 2015. – Режим доступу : <http://www.nytimes.com/2015/03/09/us/> – Дата доступу : 23.02.2016.
19. Moyer A. Silence. That's What Fraternity Women Are Giving Rushees / A. Moyer // *The Pittsburg Press*. – February 28, 1935.
20. Urban Dictionary : Greek Terminology [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urbandictionary.com> – Дата доступу : 23.02.2016.

LIST OF REFERENCES

1. Maslova V. A. Cultural linguistics / V. A. Maslova. – Moscow : Izdatel'skiy Tsentr "Akademiya", 2001. – 208 p.
2. Manakin V. M. Language and Cross-Cultural Communication : the tutorial / V. M. Manakin. – Kyiv : Vydavnychiy Tsentr "Akademiya", 2012. – 288 p.
3. Kabakchi V. V. The Introduction to Intercultural Linguistics : the tutorial / V. V. Kabakchi, Y. V. Beloglazova. – St. Petersburg : Izdatel'stvo Sankt-Peterburgskogo Gosudarstvennogo Universiteta Ekonomiki i Finansov, 2012. – 252 p.
4. Vinogradov V. S. Lexical Problems of Fictional Prose Translation / V. S. Vinogradov. – Moscow : Izdatel'stvo Moskovskogo Gosudarstvennogo Universiteta, 1978. – 174 p.
5. Vlahov S. V. Untranslated in translation / S. V. Vlahov, S. K. Florin. – Moscow : Russkiy Yazyk, 1990. – 270 p.
6. Zorivchak R. P. A Realia and Translation (on the base of English translations of Ukrainian prose) / R. P. Zorivchak. – Lviv : Vydavnytstvo pry L'vivskomu Universyteti, 1989. – 216 p.
7. Tomakhin G. D. Realias-Americanisms / G. D. Tomakhin. – Moscow : Vysshaya Shkola, 1998. – 239 p.

8. Bosa A. V. Cultural Onyms in a Fictional Text : principles of classification / A. V. Bosa // *Studia Linguistica*. – 2012. – Issue 6. – P. 23-30.
9. Fraternity and Sorority Definitions : Greek Dictionary [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.unlv.edu/getinvolved/greek-definitions>. – Accessed : 23/02/2016.
10. General Greek Life Vocabulary [Electronic resource]. – Access mode : <http://greeklife.truman.edu/greekvocabulary.asp> – Accessed : 23/02/2016.
11. Greek Glossary : Greek Life [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.twu.edu/greek-life/greek-glossary.asp> – Accessed : 23/02/2016.
12. Bromwich J. Sorority Video Generates Charges of Discrimination [Electronic resource]. / J. Bromwich // *New York Times*. – August 18, 2015. – Rezhim dostupy : <http://www.nytimes.com/2015/08/19/nytnow/> – Accessed: 23/02/2016.
13. Rozsa L. Greeks vs. Independents : My Daughter’s Battle, Not Mine [Electronic resource] / L. Rozsa // *New York Times*. – April 23, 2015. – Rezhim dostupy : <http://parenting.blogs.nytimes.com/2015/04/23/> – Accessed : 23/02/2016.
14. Southall A. Penn State, Finding Harassment and Hazing, Suspends Recognition of a Fraternity [Electronic resource] / A. Southall / *New York Times*. – May 27, 2015. – Access mode : <http://www.nytimes.com/2015/05/27/us/> – Accessed : 23/02/2016.
15. Kreher K. Panhel Recruitment : “no frills”, no problems [Elektronnyi resurs] / K. Kreher // *The Scout*. – March 7, 2014. – Access mode : <http://www.bradleyscout.com/news/> – Accessed : 23/02/2016.
16. Folta A. The Truth of Being a Rho Gamma [Electronic resource] / A. Folta // *Odyssey*. – August 11, 2015. – Access mode : <http://theodysseyonline.com/toledo/> – Accessed : 23/02/2016.
17. Going Greek : A Guide to Sorority and Fraternity Terminology and Symbolism : College Tips [Electronic resource] / Universitytv. – Access mode : <https://www.youniversitytv.com/college-tips/> – Accessed : 23/02/2016.
18. Stack L. University of Oklahoma Fraternity Closed After Rasist Video Is Posted Online [Electronic resource] / L. Stack // *New York Times*. – March 9, 2015. – Access mode : <http://www.nytimes.com/2015/03/09/us/> – Accessed : 23/02/2016.
19. Moyer A. Silence. That’s What Fraternity Women Are Giving Rushees / A. Moyer // *The Pittsburg Press*. – February 28, 1935.
20. Urban Dictionary : Greek Terminology [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.urbandictionary.com> – Accessed : 23/02/2016.

Надійшла до редакції 27 лютого 2016 р.